

Olvasás, írás

7–8. évfolyam

A tantárgy különösen fontos szerepet játszik az erkölcsi nevelésben az ismeretsajátításhoz és a koncentrált figyelem fenntartásához szükséges viselkedés automatizmussá válásának segítségével, a feladattudat, feladattartás és a feladatok helyes megoldása iránti igény megerősítésével, a pontos, precíz munkavégzésre, a tanszerek és taneszközök megóvására való törekvésre neveléssel.

A nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés a magyar irodalmi művek és történelmi események megismerésével, a nemzeti ünnepek jelképeinek, jelszavainak, hőseinek tiszteletével valósul meg.

A tantárgynak fontos szerepe van az állampolgárságra és demokráciára nevelésben. A diákönkormányzat tevékenysége és szabályainak megismerése, a tanulói jogok és kötelességek elfogadása szorosan kapcsolódik a fejlesztési területhez.

A tantárgy a helyes önismeretet és énképet a társas kapcsolati kultúra erősítésével, önellenőrzéssel és hibajavítással fejleszti. A tevékenységek során a társakkal szembeni türelem, megértés erősödik.

A médiatudatosságra nevelésben nagy szerepe van az írásos anyagokban történő egyre biztosabb eligazodásnak, a kommunikációs technológiák és tartalmak közötti helyes választás segítségével, és a valóságos és fiktív tartalmak megkülönböztetési képességének fejlesztésében.

A tanulás tanítását támogatja az egyéni tanulási módok hatékonyságának megismerése, az olvasási technikák különböző fokú és tartalmú elsajátítása, és az értő olvasás gyakorlásának fejlesztése.

Az anyanyelvi kommunikációt segíti az érzések, kívánságok írásban történő kifejezésének gyakorlása, a helyesírás szabályainak felismerése, alkalmazása, az irodalmi művek és hétköznapi szövegek tartalmának megismerése iránti igény kialakítása.

A digitális kompetenciaterület fejlesztését a számítógép billentyűin a betűfelismerés, egyszerű szövegek írása, számítógépes játékokban az olvasási és írási képesség használata segíti.

A szociális és állampolgári kompetencia az alapvető emberi jogok és kötelességek megismerésével, a személyes adatok biztos ismeretével és helyes alkalmazásával erősödik a tantárgy keretében.

7. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Betűtanítás (cs, gy, zs, ty, ly, x, y, w), tanítása.	Órakeret 25 óra
Előzetes tudás	Tiszta artikuláció, hallási figyelem.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kisbetűk nyomtatott és írott alakjának biztos felismerése.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
	<i>Ismeretek</i>	<i>Társadalmi ismeretek:</i>

<ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű szavak analizálása, betű hiányának érzékelése, pótlása. – Hibakeresés rosszul kirakott szóban. – Szavakat írni önállóan, szókezdő kettős betűvel is. – Gyakrabban használt tulajdonneveket írni. 	<ul style="list-style-type: none"> – Új betű ismertetése, kapcsolása. – Hiányzó betűk pótlása. – Szavak kirakása, másolása. – Tulajdonnevek írása, olvasása. – Játék a betűkkel. <p><i>Tevékenységek</i> Betű leválasztása, hangoztatása, írásának gyakorlása, összeolvasás. Hiányzó kettős betűk pótlása szó elején, közepén, végén. Tematikus szógyűjtés az új betűkkel. Másolás, szavak írása tetszés szerint. Város-, személy-, utca- és intézménynevek másolása térképről, telefonkönyvből.</p>	<p>lakóhely, térképhasználat, személyi adatok, nevek.</p> <p><i>Információs eszközök használata:</i> másolás, helyesírás-ellenőrző program használata.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Betűk helye a teljes ábécében. Különböző betűtípusok, írásmódok. Tulajdonnevek, köznevek, földrajzi nevek. Gyűjtőfogalmak, alárendelt fogalmak.</p>	
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Olvasás</p>	<p>Órakeret 31 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Egyszerű szöveg olvasása (feliratok, reklám, prospektus), értelmezése.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Olvasott szöveg megértése, kérdések megfogalmazása rövid szöveg alapján.</p>	
<p>Fejlesztési feladatok</p>	<p>Ismeretek – tevékenységek</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű szöveget gördülékenyen olvasni. – Hosszabb szavakat pontosan kiolvasni. – Versek, dalokat pontosan, értelmesen, hangsúlyozottan előadni. – Aktivitás közös feladatmegoldásban. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Olvasmány olvasása tankönyvből. – Nehéz szavak elolvasása. – Versek, énekek tanulása. – Mondatok olvasása, értelmezése. <p><i>Tevékenység</i> Olvasmány folyamatos végigolvasása. Hosszú, összetett, mássalhangzó-torlódásos és ismeretlen szavak olvasása, elemzése. Felsorolásból meghatározott elemek hangos olvasása.</p>	<p><i>Ének-zene:</i> ritmizálás.</p> <p><i>Életvitel és gyakorlat:</i> használati utasítás, ételrecept elolvasása, értelmezése.</p>

	Versek, énekek olvasása, megtanulása írott szövegből. Hiányos mondatok olvasása, befejezése kép alapján.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Írásjelek, hangsúlyozás, kiejtés, szótagolás, elemzés, Kérdőszavak a hiányzó mondatrészekre. Vers, <i>rím</i> , ritmus. Miből készült? Mire való? (ismert tárgy címszó-szerű leírása). Friss, romlandó,	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Írás		Órakeret 26 óra
Előzetes tudás	Rendezett külalakra törekvés, írásos közlés iránti igény.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyéni, olvasható, rendezett íráskép kialakítása.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek	tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Törekedni a betűformák és a füzet külalakjának javítására. – A kihangsúlyozott hosszú mássalhangzós szavakat helyesen leírni. – A kettős betűket biztosan alkalmazni. – Eligazodni a naptárban és a megfelelő neveket helyesen leírni. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Betűírás füzetbe, vonalközbe. – Hosszú mássalhangzók. – Kettős betűk gyakorlása. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Új betűk írása szóköz betartásával. Elhelyezésük segédvonal nélküli vonalközbe. Kettőzött mássalhangzós szavak gyűjtése, írása. Meghatározott kettős betűt tartalmazó szavak keresése, másolása hosszabb szövegből. Diktált szavak írása.</p>	<p><i>Kommunikáció:</i></p> <p>feliratok gyűjtése séta közben, rendezvényre plakát, meghívó készítése.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Betűméret-, típus. Kettőzött mássalhangzó, helyesírás, elválasztás. Lényeges-lényegtelen esemény, időpont, színhely. Idegen eredetű szavak.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Értő olvasás		Órakeret 26 óra
Előzetes tudás	Szöveghű olvasás hangos és néma olvasással.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az olvasottak globális felfogása.		

Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Képalírások önálló olvasása, értelmezése. – A pontosság jelentőségét megérteni az olvasás és írás során. – Részt venni dramatizált mese egybefüggő eljátszásában. – Rövid híreket elmondani néhány szóban. – Igéket (cselekvést jelentő szavakat) kiválasztani szövegből. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Rövid hírek, események olvasása újságból. – Hiányzó betűk pótlása szavakban. – Feladatok írásban. – Meseolvasás. – Újságot olvasás. – Igék keresése szövegben, igeidők értelmezése. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Olvasottak megbeszélése. Hiányos szavakba különböző betűk beillesztése. Írásbeli utasítások néma teljesítése. Mese közös olvasása, dramatizálása. Szerepjáték: hírolvasó, TV-bemondó. Igék átírása, átfogalmazása múlt, jelen és jövő időbe.</p>	<p><i>Információs eszközök használata:</i> szövegírás, dokumentum keresése.</p> <p><i>Társadalmi ismeretek:</i> tájékozódás színterei, hírforrások.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Ok, okozat, előzmény, következmény, eredmény. Magyar, anyanyelv.</p>	

<p>A fejlesztés várt eredménye a 7. évfolyam végén</p>	<p>A tanuló képes felismerni és megfelelően használni a különböző betűalakokat, írásmódokat. Képes betartani a helyesírás elemi szabályait, helyesen használni az írásjeleket, és rendezett külalakra törekedni. Képes a betűk megismerésével összeolvasni, illetve szóképfelismerés segítségével rövid szöveget önállóan elolvasni, értelmezni. Képes a mindennapi életben adódó olvasási feladatok megoldására. Képes a környezeti elvárásoknak megfelelő alapvető írásos kommunikációs készséggel feladatot megoldani. Olvasási gyakorlata spontán módon a szabadidős-tevékenységek sorába illeszkedik.</p>
---	---

8. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Betűtanítás nagybetűk tanítása.		Órakeret 25 óra
Előzetes tudás	Tiszta artikuláció, hallási figyelem.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kisbetűk és nagybetűk nyomtatott és írott alakjának biztos felismerése. Teljes ábécé megismerése.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<ul style="list-style-type: none"> – Több nevet önállóan ábécésorrendbe tenni. – Hibakeresés rosszul kirakott szóban. – Gyakrabban használt tulajdonneveket írni. – Tájékozódni térképen, nagyobb, nevezetesebb helyeket megkeresni kevés segítséggel. – 1-2 próbajáték után részvétel szójátékos versenyben a szabályok megértésével, betartásával. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Új betű ismertetése, kapcsolása. – Hiányzó betűk pótlása. – Szavak kirakása, másolása. – Nagybetűk ismertetése, egyeztetése kicsikkel. – Írás számítógépen, billentyűzet. – Tulajdonnevek írása, olvasása. – Játék a betűkkel. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Betű leválasztása, hangoztatása, írásának gyakorlása, összeolvasás. Tematikus szógyűjtés az új betűkkel.</p> <p>Nagybetűk írása vonalközbe. Másolás, szavak írása tetszés szerint. Betűk keresése, szavak írása billentyűzeten.</p> <p>Város-, személy-, utca- és intézménynevek másolása térképről, telefonkönyvből. Szólánc leírása közösen, „szópóker”, közös fejtörő játék. Keresztrejtvény, mit visz a kishajó?</p>	<p><i>Társadalmi ismeretek:</i> lakóhely, térképhasználat, személyi adatok, nevek.</p> <p><i>Információs eszközök használata:</i> másolás, helyesírás-ellenőrző program használata.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Betűk helye a teljes ábécében. Különböző betűtípusok, írásmódok. Tulajdonnevek, köznevek, földrajzi nevek. Gyűjtőfogalmak, alárendelt fogalmak. Rejtvények, találós kérdések.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Olvasás	Órakeret 31 óra
Előzetes tudás	Egyszerű szöveg olvasása (feliratok, reklám, prospektus), értelmezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Olvasott szöveg megértése, kérdések megfogalmazása rövid szöveg alapján.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű szöveget gördülékenyen olvasni. – Hosszabb szavakat pontosan kiolvasni. – Verseket, dalokat pontosan, értelmesen, hangsúlyozottan előadni. – Kérdéseket önállóan megfogalmazni. – Az olvasott információt megérteni, tudatosan alkalmazni a felhasználás során. – Aktivitás közös feladatmegoldásban. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Olvasmány olvasása tankönyvből. – Nehéz szavak elolvasása. – Néma olvasás. – Versek, énekek tanulása. – Mondatok olvasása, értelmezése. – Tájékoztató szöveg olvasása. – Eligazodás a gyermeklexikonban. <p><i>Tevékenység</i></p> <p>Olvasmány folyamatos végigolvasása.</p> <p>Hosszú, összetett, mássalhangzó-torlódásos és ismeretlen szavak olvasása, elemzése.</p> <p>Némán elolvasott kérdésre hangos válasz.</p> <p>Válasz alapján következtetés a kérdésre.</p> <p>Felsorolásból meghatározott elemek hangos olvasása.</p> <p>Versek, énekek olvasása, megtanulása írott szövegből.</p> <p>Hiányos mondatok olvasása, befejezése kép alapján.</p> <p>Élelmiszerek csomagolásán olvasható szöveg elolvasása, értelmezése.</p> <p>Gyermeklexikon (Ablak-zsiráf) címszavainak olvasása, megbeszélése.</p>	<p><i>Ének-zene:</i> ritmizálás.</p> <p><i>Életvitel és gyakorlat:</i> használati utasítás, ételrecept elolvasása, értelmezése.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Írásjelek, hangsúlyozás, kiejtés, szótagolás, elemzés, összetett szó elemei. Kérdőszavak a hiányzó mondatrészekre. Vers, <i>rím</i> , ritmus. Miből készült? Mire való? (ismert tárgy címszó-szerű leírása). Friss, romlandó, <i>szavatossági idő</i> .	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Írás	Órakeret 26 óra
Előzetes tudás	Rendezett külalakra törekvés, írásos közlés iránti igény.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyéni, olvasható, rendezett íráskép kialakítása.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Törekedni a betűformák és a füzet külalakjának javítására. – A kihangsúlyozott hosszú mássalhangzós szavakat helyesen leírni. – Egyben lediktált rövid mondatot önállóan leírni. – Üdvözlőlapot megírni kiválasztott minta alapján, önállóan. – A kettős betűket biztosan alkalmazni. – Kis- és nagybetűket egyeztetni. – Eligazodni a naptárban és a megfelelő neveket helyesen leírni. – Plakát tervezése, a fontos információk felismerése és kiemelése (nagybetűkkel). – Az olvasott információkat önállóan értelmezni, alkalmazni. – A tulajdonneveket spontán felismerni, tollbamondás során is nagybetűvel írni. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Betűírás füzetbe, vonalközbe. – Hosszú mássalhangzók. – Üdvözlőlap írása. – Zs és sz differenciálása. – Nagybetűk írása sorközbe. – Nevek másolása naptárból. – Szó kiemelése nagybetűvel. – Nagybetűs feliratok megfigyelése utcán. – Tulajdonnevek felismerése, nagybetűs írás. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Új betűk írása szóköz betartásával. Elhelyezésük segédvonal nélküli vonalközbe. Üdvözlőlapok nézegetése, saját üdvözlőlap tervezése. Diktált szavak írása „zs” és „sz” oszlopba. Kicsihez megfelelő nagybetű párosítása. Kinek van névnapja... ? (dátumok alapján név keresése, másolása). Plakát készítése, egyes szavak csupa nagybetűs írása. Nagybetűs információs táblák készítése (KIJÁRAT, ZÁRVA, 8. CSOPORT, stb.). Diktált szavak között, illetve szövegben tulajdonnév önálló felismerése, írása.</p>	<p><i>Kommunikáció:</i></p> <p>feliratok gyűjtése séta közben, rendezvényre plakát, meghívó készítése.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Betűméret-, típus. Helyesírás, elválasztás.</p> <p>Üdvözlőlap különböző alkalmakra. Mondat, cím, kezdőbetű. Lényegesen lényegtelen esemény, időpont, színhely. Utcai feliratok, információk. Idegen eredetű szavak.</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Értő olvasás		Órakeret 26 óra
Előzetes tudás	Szöveghű olvasás hangos és néma olvasással.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az olvasottak globális felfogása.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<ul style="list-style-type: none"> – Képalírások önálló olvasása, értelmezése. – Meghatározott témában saját gondolatot megfogalmazni, leírni. – Részt venni dramatizált mese egybefüggő eljátszásában. – Rövid híreket elmondani néhány szóban. – Híreket és személyes élményeket összekapcsolni hasonló helyszínnel, eseményekkel, illetve körülmények felidézésével. – Közkeletű idegen szavakat felismerni és helyesen kiejteni. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Rövid hírek, események olvasása újságból. – Hiányzó betűk pótlása szavakban. – Feladatok írásban. – Meseolvasás. – Újságot olvasás. – Tv-híradó megnézése, a látottakról beszámoló. – Közkeletű idegen szavak elolvasása, értelmezése. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Olvasottak megbeszélése. Hiányos szavakba különböző betűk beillesztése. Szavak értelmének megváltoztatása egy-egy betű cseréjével. Írásbeli utasítások néma teljesítése. Mese közös olvasása, dramatizálása. Rövid híradások, értelmezésük. Szerepjáték: hírolvasó, TV-bemondó. A hírek végighallgatása csendben. Felidézésük ellenőrzése, videóval. Idegen szavak keresése, magyarázata (Pepsi Cola, HBO, Corvin stb.).</p>	<p><i>Információs eszközök használata:</i> szövegírás, dokumentum keresése.</p> <p><i>Társadalmi ismeretek:</i> tájékozódás színterei, hírforrások.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ok, okozat, előzmény, következmény, eredmény. Az ország tájai. Magyar, külföldi, anyanyelv, idegen nyelv. Külföldi, belföldi hírek, közlemények.		

A fejlesztés várt eredménye a 8. évfolyam végén	<p>A tanuló képes felismerni és megfelelően használni a különböző betűalakokat, írásmódokat.</p> <p>Képes betartani a helyesírás elemi szabályait, helyesen használni az írásjeleket, és rendezett külalakra törekedni.</p> <p>Képes a betűk megismerésével összeolvasni, illetve szóképfelismerés segítségével rövid szöveget önállóan elolvasni, értelmezni.</p> <p>Képes a mindennapi életben adódó olvasási feladatok megoldására, önállóan megírni – értékelhető tartalommal – néhány mondatos levelet.</p> <p>Képes önálló, adekvát választ adni írásban, az írásban feltett kérdésekre.</p> <p>Képes a környezeti elvárásoknak megfelelő alapvető írásos kommunikációs készséggel feladatot megoldani.</p> <p>Olvasási gyakorlata spontán módon a szabadidős-tevékenységek sorába illeszkedik, képes olvasás-írás készségét információszerzésre, szórakozásra alkalmazni.</p> <p>Képes közkeletű rövidítéseket, közismert idegen helyesírású szavakat olvasni, írni.</p>
--	---